

นวัตกรรมวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
ด้านการจัดการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2566

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว

นายประกาศิต ผาระนัตร

โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย

ตำแหน่ง ครู

สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ด้านการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว เพื่อเป็นการ พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการอ่านทุกประเภทได้ในชีวิตประจำวันและอนาคต และเพื่อเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practices) ในรูปแบบของการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำนวัตกรรมครั้งนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ(Best Practices) นี้ จะเป็นแบบอย่างการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนต่อไป

นายประกาศิต ผาระนัตร์

ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ความสำคัญ	1
1.1 ความเป็นมาและสภาพของปัญหา	1
1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนา	2
1.3 กรอบแนวคิดในการพัฒนา	3
1.4 ประโยชน์และความสำคัญ	4
2. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	4
2.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา	4
2.2 หลักการ ทฤษฎี แนวคิดในการพัฒนา	4
2.3 การออกแบบและแนวทางการพัฒนา	6
- ผังมโนทัศน์ แสดงระบบพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว	8
2.4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนา	9
2.5 การนำไปใช้	9
2.6 การประเมินและการปรับปรุง	9
3. ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามนวัตกรรม	10
3.1 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารและสถานศึกษา	10
3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน	11
3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	12
3.4 การขยายผล/การใช้นวัตกรรมการศึกษา	12
4. ภาคผนวก	13
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้	14
ภาคผนวก ข สื่อการสอน	22
ภาคผนวก ค กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	28
ภาคผนวก ง ผลงานครู	33
ภาคผนวก จ ประวัติผู้ศึกษา	40

ชื่อผลงาน (Best Practice) การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบRQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว

ชื่อ-สกุล นายประกาศิต ฝาระนัตร

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

สถานศึกษา/หน่วยงาน โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย

สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่ 063 365 3362

ประเภท ☐ การบริหารจัดการศึกษา

☒ การจัดการเรียนรู้

ระดับ ☐ ปฐมวัย

☒ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา

☐ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

1. ความสำคัญของนวัตกรรม

1.1 ความเป็นมาและสภาพของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายในการเร่งรัด ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์สรุปความ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหาการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะไปสู่ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งหวังให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียนมากที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่วางไว้ และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศต่อไป จึงมีการกำหนดนโยบาย “เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ทุกคน” โดยตั้งเป้าหมายความสำเร็จไว้ที่ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทุกคนอ่านออกเขียนได้ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อ่านคล่องเขียนคล่อง 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีสมรรถนะการอ่านขั้นสูง

โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย เป็นโรงเรียนขนาดกลาง เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาล – มัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา และมีพันธกิจในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนขาดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะนักเรียนต้องนำทักษะนี้ไปต่อยอดกับรายวิชาอื่นทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งนำไปใช้

ในชีวิตประจำวัน นักเรียนยังขาดทักษะการอ่าน ซึ่งไม่สามารถหาประเด็นสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ ด้วยเหตุผลนี้เองจะทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนในรายวิชาอื่น ๆ ประกอบกับไม่รู้ถึงเนื้อหาของสารที่แท้จริง

การอ่านจับใจความสำคัญมีเทคนิคที่หลากหลายที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านและจับใจความสำคัญในเนื้อความที่อ่านได้ อย่างเทคนิคการตั้งคำถาม 5 W 1 H ที่ประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม 6 ประเภท ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ซึ่งจะทำให้หาใจความสำคัญในเนื้อความที่อ่านได้ ซึ่งเทคนิค 5 W 1 H เป็นขั้นตอนหนึ่งในการเขียนข่าวของสื่อมวลชน ใช้ในการสรุปเนื้อหาข่าว โดยโครงสร้างของข่าวประกอบด้วย เนื้อข่าว ส่วนเชื่อมโยง ความนำ และพาดหัวข่าว สื่อมวลชนมีการเขียนความนำโดยการตั้งคำถาม 5 W 1 H อันประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม ก่อนที่จะนำความนำนั้นมาเขียนเป็นพาดหัวข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการพาดหัวข่าวนี้นี้มีประโยชน์อยู่มากคือ เพียงอ่านพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งหรือพาดหัวข่าวหน้าอื่น ๆ ผู้อ่านก็ทราบได้แล้วว่าขณะนั้นมีเหตุการณ์สำคัญอะไรเกิดขึ้นในสังคมบ้าง และการใช้ภาษาเฉพาะที่ดึงดูดความสนใจ

จากสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาจึงได้คิดค้นนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว” ซึ่งเป็นการนำเทคนิคการเขียนข่าวของสื่อมวลชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียนและทำให้มีทักษะสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ การพาดหัวข่าว เป็นเทคนิคของการเขียนข่าวของสื่อมวลชน หากผู้เรียนรู้จักเทคนิคนี้ จะสามารถนำมาประยุกต์กับการจับใจความสำคัญและสามารถเขียนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในลักษณะเดียวกับพาดหัวข่าว ที่เมื่ออ่านประเด็นนั้นแล้วจะสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ทันที

1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนา

ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญถึงการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการอ่านเป็นเรื่องที่สำคัญรวมทั้งวิชาภาษาไทยนั้นนับว่าเป็นหัวใจของทุกรายวิชา ที่ผู้เรียนต้องนำทักษะการอ่าน การเขียนไปบูรณาการกับรายวิชาอื่น ครูผู้สอนเห็นปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน จึงได้สร้างนวัตกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบ QRH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว ซึ่งเป็นการนำเทคนิคการตั้งคำถาม 5 W 1 H แนวคิดของบลูม (Bloom) และเทคนิคการเขียนข่าวของสื่อมวลชนที่ใช้ในการพาดหัวข่าวมาบูรณาการกับการสรุปใจความสำคัญในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งการเขียนข่าวนั้นนักข่าวมีการสรุปใจความสำคัญในการเขียนข่าวทุกครั้ง ซึ่งเรียกว่าความนำ หรือโปรยข่าว ก่อนที่จะนำมาเขียนเป็นพาดหัวข่าว ในการอ่านจับใจความสำคัญนี้ผู้สอนมีแนวทางเดียวกันกับการเขียนข่าว ซึ่งจะเป็นการพัฒนา

ให้ผู้เรียนสามารถอ่านเรื่องแล้วสรุปใจความสำคัญได้ตรงประเด็น และเกิดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

1.3 กรอบแนวคิดในการพัฒนา

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบRQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว ผู้ศึกษาได้นิยามศัพท์เฉพาะ และสร้างกรอบแนวคิดและศึกษาทฤษฎี ดังนี้

การสร้างกระบวนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญมีการนำแนวคิดของบลูม (Bloom) เป็นการใช้เทคนิคการตั้งคำถาม 5 W 1 H เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง พร้อมทั้งการนำเทคนิคการพาดหัวข่าวของสื่อมวลชน มาประยุกต์ใช้กับการอ่านเนื้อเรื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้รู้ถึงแก่นเรื่องที่แท้จริง และสามารถสรุปเรื่องได้กระชับ เมื่ออ่านเพียงข้อความสั้น ๆ ก็สามารถเข้าใจเนื้อเรื่อง ซึ่งจะเป็นการนำใจความสำคัญมาสรุปเป็นแก่นเรื่องอีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งเป็นการใช้ภาษาไทยได้อย่างสร้างสรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. R หมายถึง **Reading** คือ การอ่านเนื้อเรื่อง เนื้อหาที่ผู้เรียนต้องจับใจความสำคัญ
2. Q หมายถึง **Question** คือ การตั้งคำถาม เป็นการตั้งคำถามแบบ 5 W 1 H เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่องหรือเนื้อหาที่อ่าน
3. H หมายถึง **Headline** คือ การพาดหัว เป็นการนำใจความสำคัญมาสรุปให้สั้นลง ซึ่งเป็นเทคนิคหนึ่งในการพาดหัวข่าวสื่อมวลชน

จากนิยามศัพท์เฉพาะ R Q H ข้างต้น ผู้ศึกษาได้สร้างแบบกระบวนการการอ่านจับใจความสำคัญในรูปแบบของปิรามิดหัวกลับ โดยกำหนดให้เป็นลำดับขั้น การอ่านคือขั้นที่ 1 การตั้งคำถามในขั้นที่ 2 ส่วนการพาดหัว เป็นขั้นที่ 3 ใหญ่ที่สุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและแก่นเรื่องที่ครอบคลุม ดังนี้

1.4 ประโยชน์และความสำคัญ

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ แบบRQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว มีความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางด้านการอ่าน ในวิชาภาษาไทยของผู้เรียน ซึ่งมีประโยชน์และความสำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านที่จะต้องนำไปใช้ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ รวมทั้งเป็นพื้นฐานการอ่านที่ผู้เรียนต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนมีทักษะการอ่านเนื้อหาอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนักเรียนจะได้รู้จักการแยกแยะข้อเท็จจริงในเนื้อหา แก่นแท้ของเรื่อง รวมทั้งเข้าใจเนื้อหาที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร
3. นักเรียนรู้จักการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การสรุปใจความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบลูม (Bloom) ว่าด้วยเทคนิคการตั้งคำถาม 5 W 1 H

4. นักเรียนรู้จักการนำใจความสำคัญมาสรุปความให้สั้นลง ในลักษณะการพาดหัวข่าวซึ่งเป็นการประยุกต์การจับใจความสำคัญในเนื้อหาที่เรียน กับการจับใจความสำคัญของสื่อมวลชน ในลักษณะของการหาแก่นเรื่อง

2. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

2.1 วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

2.1.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีผลการเรียนที่ดีขึ้น
3. เพื่อพัฒนาผลของการใช้รูปแบบการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ แบบ RQH

โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว

2.1.2 กลุ่มเป้าหมาย

(1) เชิงปริมาณ

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 134 คน

(2) เชิงคุณภาพ

- นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
- นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น
- นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนได้รับการพัฒนา เพื่อ

ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนวิชาภาษาไทย

2.2 หลักการ ทฤษฎี แนวคิดในการพัฒนา

2.2.1 การอ่าน

การอ่าน หมายถึง การทำความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ใด ซึ่งเป็นได้ทั้งวจนภาษา และอวจนภาษา ที่ต้องใช้ความคิดในการพิจารณาเพื่อให้ได้เนื้อหาสาระที่ถูกต้อง ดังนั้นความสามารถในการอ่านจึงมีหลายระดับขึ้นอยู่กับความพร้อม ทักษะและประสบการณ์ของผู้อ่าน แต่การอ่านที่ถือเป็นหัวใจคือการอ่านในใจระดับการใช้วิจารณ์ญาณหรือที่เรียกว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันดังที่จะได้ขยายความในบทต่อไป

2.2.2 การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านแล้วเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง แปลความหมายของเรื่องที่อ่านและเข้าใจจุดหมายพร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญที่อ่านได้อย่างครอบคลุม

การจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค 5 W 1 H

การตั้งประเด็นถามตอบเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้คำถาม 5W 1H ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำถาม 6 ประเภทตามแนวคิดของบลูม (Bloom) ผู้ศึกษานำมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. Who (ใคร) บุคคลสำคัญที่เป็นตัวประกอบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์บ้าง ใครน่าจะเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เช่นนี้บ้าง ใครน่าจะเป็นคนที่ทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้มากที่สุด
2. What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น เช่น เกิดอะไรขึ้นบ้าง มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญที่สุดคืออะไร สาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์นี้คืออะไร
3. Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุการณ์ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด
4. When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้
5. Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น ทำไมจึงเกิดเรื่องนี้
6. How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วหรือกำลังจะเกิดขึ้นว่ามีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เช่น เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร มีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไรบ้าง

2.2.3 การพาดหัวข่าว

โครงสร้างข่าวประกอบด้วย 4 ส่วนคือ 1) พาดหัวข่าว 2) ความนำ 3) ส่วนเชื่อม และ 4) เนื้อเรื่อง

1. พาดหัวข่าว ข่าวหน้าหนึ่งเป็นข่าวที่สังคมสนใจหรือสร้างความสะเทือนต่อคนหมู่มาก จึงพาดหัวข่าวด้วยข้อความที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ใช้ตัวอักษรโต และบอกประเด็นสำคัญที่สุดของข่าว แต่ในกรณีที่ไม่สามารถเก็บใจความสำคัญในพาดหัวข่าวได้ก็อาจมีพาดหัวข่าวรองเพิ่มเติม

2. ความนำ เป็นย่อหน้าที่ขยายความจากพาดหัวข่าว ด้วยการนำเสนอสาระสำคัญของข่าวอย่างกว้างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจทั่วไปก่อนเข้าสู่เนื้อหาอันเป็นรายละเอียด อาจมีวิธีการนำเสนอได้หลายรูปแบบเช่น สรุปความ ภาพพจน์ อัญพจน์ กระแทกกระทั้น ให้ภูมิหลัง และเปรียบเทียบหรือขัดแย้ง ในที่นี้จะขอขยายความนำแบบสรุปความ เนื่องจากเป็นวิธีที่นิยมเขียนในข่าวปัจจุบัน และเพื่อเป็นการเอื้อต่อผู้อ่านให้จับใจความข่าวได้ง่ายขึ้น

การเขียนความนำแบบสรุปความ ใช้หลักการ 5W 1H คือการตอบคำถามว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ทำไม ข่าวที่มีความนำมักเป็นข่าวสำคัญที่มีขนาดยาว ดังนั้น เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงสรุปข่าวไว้ ทั้งนี้ก็อาจไม่จำเป็นต้องตอบคำถามครบ 5W 1H เพราะขึ้นอยู่กับผู้เขียนข่าวที่จะพิจารณาว่าประเด็นใดสำคัญและควรระบุไว้ในความนำ

การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนข่าวสั้น มีส่วนที่เหมือนกับ คือ การตั้งคำถามแบบ 5 W 1 H ที่ประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม จึงเป็นสิ่งที่คล้ายคลึงกัน ผู้ศึกษาจึงได้นำหลักการ ทฤษฎีนี้ มาใช้ในการจัดทำวัตรกรรมการจัดการเรียนการสอน เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีทักษะการอ่านและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

2.3 การออกแบบและแนวทางการพัฒนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเซนต์บอสโกหนองคาย ได้มีการประชุมร่วมกัน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน โดยใช้หลักการจัดการคุณภาพตามกระบวนการ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อนระบบ โดยครูผู้สอนใช้หลักการสอนการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Plan)

- 1.1 ครูผู้สอนวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- 1.2 ศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัดวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
- 1.3 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการตามแผน (Do)

ดำเนินการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามขั้น RQH และมีการจุดประกายความคิดทางด้านการพาดหัวข่าวให้กับนักเรียน ดังนี้

ขั้นที่ 1 R ขั้นพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน ให้นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องที่ครูกำหนดให้ เพื่อที่จะนำไปสู่การจับใจความสำคัญ

ขั้นที่ 2 Q ขั้นการตั้งคำถาม นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเป็น 5 W 1 H ซึ่งประกอบด้วย ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของข่าว ที่เรียกว่า ความนำ หรือ โปรยข่าว

ขั้นที่ 3 H ขั้นการพาดหัว นักเรียนสรุปการตั้งคำถามในขั้นที่ 2 มาต่อยอดเป็นการพาดหัวที่สั้น กระชับ ได้ใจความ ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่องที่อ่าน

ซึ่งการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH จะอยู่ในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย การอ่านจับใจความสำคัญข่าว การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น และการอ่านจับใจความสำคัญวรรณคดีไทย เรื่องสังข์ทอง ตอน กำเนิดพระสังข์

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check)

3.1 ตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว ซึ่งตรวจสอบชิ้นงานของผู้เรียน ดังนี้

- ผลงานการอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว
- ผลงานการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
- ผลงานการอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้น
- ผลงานการอ่านจับใจความสำคัญจากวรรณคดีไทย เรื่อง สังข์ทอง ตอนกำเนิดพระสังข์

ขั้นที่ 4 ขั้นรายงานผลเพื่อพัฒนาปรับปรุง (Action)

4.1 สรุปรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว เพื่อรายงานต่อ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการโรงเรียน

4.2 วิเคราะห์ผลการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 รายงานผลการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว นำเสนอต่อหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการโรงเรียน

ขั้นที่ 5 เผยแพร่ แบ่งปัน (Share)

ครูจัดแสดงผลงานนักเรียนหน้าชั้นเรียน รายงานผลงานของนักเรียนถึงทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนที่มีมากขึ้น พร้อมทั้งเผยแพร่ผลงานของนักเรียนลงในสื่อสังคมออนไลน์ (เพจเฟซบุ๊กโรงเรียน) เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้รับแนวทางการจัดการเรียนการสอนต่อไป

ผังมโนทัศน์ แสดงระบบพัฒนานวัตกรรม
การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว

2.4 การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

ครูผู้สอน และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้มีการประชุมชี้แจง การจัดการเรียนรู้ในทุก ครั้ง ถึงประเด็นปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเสนอแนะแนวทางการสอนการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ ดีขึ้น ซึ่งผู้สอนได้นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียน พร้อม ทั้งได้นำเสนอผลงานของผู้เรียนต่อคณะครู ผู้บริหาร และเผยแพร่ชิ้นงานของผู้เรียนให้เป็นที่ประจักษ์แก่ สาธารณชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (เพจเฟซบุ๊กโรงเรียนเซนต์พอลหนองคาย) เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.5 การนำไปใช้

ครูผู้สอนมีการจัดทำเอกสารคู่มือการใช้นวัตกรรม เพื่อเป็นเอกสารและแนวทางในการจัดการ เรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว จากนั้นได้ประชุมชี้แจง กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในส่วนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการ โรงเรียน พร้อมทั้งได้รับทรัพยากรสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้ อาทิ กระดาษ โสตทัศนูปกรณ์ ที่มี ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งมีการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ภายในสถานศึกษา เพื่อสะท้อนผลหลังการจัดการเรียนการ สอนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ

2.6 การประเมินและการปรับปรุง

ภายหลังการใช้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมาจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญใน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย วิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ร่วมกันประเมินคุณภาพของนวัตกรรม และให้ผู้เรียนได้ ประเมินความพึงพอใจ เกณฑ์การประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตาม วิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ มีความพึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และ พึงพอใจน้อยที่สุด โดยกำหนดการแปลผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง พึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

3. ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามนวัตกรรม

3.1 ผลที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษาและผู้บริหาร

3.1.1 ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว มีการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ ทักษะของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในรูปแบบดิจิทัล มีความทันสมัยและใช้งานได้สะดวก มีการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลทั้งในข้อมูลครูและสารสนเทศของโรงเรียน พร้อมนี้มีการประมวลภาพกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เพื่อเผยแพร่ในสื่อสาธารณะ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เว็บไซต์โรงเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และผู้ปกครองได้เห็นถึงศักยภาพของผู้เรียน

3.1.2 มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้การสอนเรื่องการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างน้อยภาคเรียนละ 5 คาบ/เทอม โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทยเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน จากนั้นรายงานผลหลังการจัดการเรียนการสอนนำเสนอต่อหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้บริหาร รวมทั้งมีการนิเทศติดตามภายในสถานศึกษา และนำข้อมูลภายหลังการสะท้อนผลนำไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

3.1.3 การมีเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว ซึ่งครูผู้สอนมีการประชุมร่วมกับคณะครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน รวมทั้งมีการรับฟังปัญหาการอ่านของนักเรียนจากตัวแทนผู้ปกครอง จากนั้นได้จัดทำนวัตกรรมเพื่อนำเสนอต่อหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการโรงเรียน ถึงแนวทางการพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการขับเคลื่อนกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3.1.4 การยอมรับที่มีต่อสถานศึกษา

นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์พอลหนองคาย ให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ครูผู้สอน บุคลากร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรมจากแบบสอบถามความพึงพอใจของทุกภาคส่วนคิดเป็น ร้อยละ 95

3.2 ผลที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอน

3.2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูมีการนำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลมาวิเคราะห์เพื่อออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เป้าหมาย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว มีการนำแนวคิดทฤษฎีการตั้งคำถามของบลูม (BLOOM) และการพาดหัวข่าวของสื่อมวลชนมาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียน จากนั้นมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้นำเสนอต่อหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ผู้อำนวยการโรงเรียน ก่อนนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นไปตามขั้นอย่างเป็นระบบ ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ขับเคลื่อนกิจกรรมโดยมีครูเป็นผู้แนะนำ พร้อมทั้งใช้สื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย เช่น โปรแกรม Canva Youtube Tiktok ข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์จากสื่ออินเทอร์เน็ต เราผู้เรียนให้เกิดความสนใจในเนื้อหา รวมทั้งมีข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันให้นักเรียนได้วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งโรงเรียนมีการนิเทศติดตามผลภายในสถานศึกษาภาคเรียนละ 2 ครั้ง เพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

3.2.3 การพัฒนาสื่อการเรียนรู้

ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยการเสนอแนะเรื่องที่น่าสนใจ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อนำเข้ามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมนี้ได้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกครั้ง เพื่อนำข้อปัญหาไปพัฒนาปรับปรุงและพัฒนาสื่อการสอนในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อผลการเรียนของผู้เรียนที่ดีกว่าเดิม

3.2.4 การวัดและการประเมินผล

ครูมีการกำหนดการออกแบบเครื่องมือ สื่อ กำหนดเกณฑ์การประเมิน เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกครั้งหลังการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเกณฑ์การประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การสร้างนวัตกรรม ครูผู้สอนได้สังเกตและตรวจผลงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และได้รายงานผลต่อผู้ปกครอง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการโรงเรียน

3.3 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

จากการนำนวัตกรรมมาใช้กับผู้เรียน พบว่า หลังการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการอ่านจับใจความสำคัญมากขึ้น สามารถจับใจความสำคัญจากงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น การอ่านจับใจความสำคัญข่าว การอ่านจับใจความสำคัญนิทาน การอ่านจับใจความสำคัญเรื่องสั้น การอ่านจับใจความสำคัญวรรณคดีไทย โดยนำรูปแบบของส่วนประกอบของข่าวมาประยุกต์ใช้ มีความสนใจในนวัตกรรมที่ครูสร้างขึ้น พร้อมทั้งนำไปประยุกต์ใช้กับการอ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอีกทั้งได้นำเสนอเทคนิคการอ่านจับใจความสำคัญเทคนิคดังกล่าวไปแบ่งปันแก่ผู้สนใจ

3.4 การขยายผล/การใช้นวัตกรรมการศึกษา

ครูผู้สอนมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ นวัตกรรมจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในสังกัดอื่นเพื่อแบ่งปันการใช้นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น รวมทั้งมีการเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ซึ่งมีครูผู้สอนวิชาภาษาไทยให้ความสนใจกับการใช้นวัตกรรมดังกล่าวเป็นอย่างมาก พร้อมนี้จะมีการขยายผลต่อไปในระดับประเทศเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้

ภาคผนวก ข สื่อการสอน

ภาคผนวก ค กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ภาคผนวก ง ผลงานครู

ภาคผนวก จ ประวัติผู้ศึกษา

ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH จำนวน 30 คาบ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน จำนวน 1 คาบ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
 แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ป. 5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ท ๑.๑ ป. ๕/๘ มีมารยาทในการอ่าน

2.จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

1. อธิบายหลักการอ่านจับใจความแบบ RQH ได้ (K)
2. เขียนใจความสำคัญในรูปแบบการพาดหัวข่าวจากเรื่องที่อ่านได้ (P)
3. เห็นความสำคัญของสิ่งที่ได้จากการอ่านซึ่งเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต (A)

3.สาระสำคัญ

การอ่านทำให้ได้ความรู้และข้อคิดไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

4. สาระการเรียนรู้

การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

ตัวชี้วัดที่ 6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดที่ 7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. คำถามท้าทาย

หนังสือประเภทใดเหมาะกับนักเรียนมากที่สุด

8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูตั้งคำถามชวนคิด นักเรียนชอบอ่านอะไร
2. นักเรียนยกตัวอย่างสิ่งที่ชอบอ่าน และบอกประเภทของหนังสือ
3. ครูยกตัวอย่างหนังสือน่าอ่านและหนังสือที่กำลังเป็นกระแสในสังคมปัจจุบัน
4. นักเรียนบอกความสำคัญของการอ่านหนังสือ และนำเสนอหน้าชั้นเรียนว่า จะอ่านอย่างไรให้เข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน
5. ครูตั้งคำถาม หนังสือประเภทใดเหมาะกับนักเรียนมากที่สุด

ขั้นกิจกรรม

1. ครูอธิบายหลักการและเทคนิคการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว
2. นักเรียนอ่านนิทาน เรื่อง สุนัขจิ้งจอกจอมตะกละ
3. นักเรียนร่วมกันตั้งคำถาม 5 W 1 H จากเรื่อง สุนัขจิ้งจอกจอมตะกละ จากนั้นนักเรียนนำข้อความที่ได้จากการตั้งคำถามมาเรียงต่อกัน จะได้ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
4. เมื่อนักเรียนได้ใจความสำคัญนั้น ๆ แล้ว นักเรียนจะนำใจความสำคัญที่ได้ มาสรุปให้สั้นลงในรูปแบบของการพาดหัวข่าวที่สั้น กระชับ สามารถบอกเรื่องราวทั้งหมดของเนื้อเรื่องได้
5. นักเรียนเขียนพาดหัว ใจความสำคัญ โดยใช้ถ้อยคำภาษาที่ดึงดูดผู้อ่าน ใ้ใจผู้อ่านแสดงถึงประเด็นสำคัญของเรื่องได้อย่างชัดเจน
6. นักเรียนนำเสนอผลการพาดหัวข่าว นิทานเรื่อง สุนัขจิ้งจอกจอมตะกละ หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนสรุปการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญนิทานแบบ RQH โดยใช้เทคนิคการพาดหัวข่าว
2. ครูสรุปการเรียนรู้เพิ่มเติม และให้ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH ไปใช้ร่วมกับการอ่านประเภทอื่น ๆ

9. สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือประเภทต่าง ๆ
2. ใบงานการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
3. Presentation Canva เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญแบบ RQH

10. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	รายการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1.	อธิบายหลักการอ่านจับใจความแบบ RQH ได้ (K)	ประเมินการตอบคำถามในชั้นเรียน	แบบประเมินการตอบคำถาม	ผ่าน ไม่ผ่าน
2.	เขียนใจความสำคัญในรูปแบบการพาดหัวข่าวจากเรื่องที่อ่านได้ (P)	ประเมินใบงานการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน	แบบประเมินใบงาน	ผ่าน ไม่ผ่าน
3.	เห็นความสำคัญของสิ่งที่ได้จากการอ่านซึ่งเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต (A)	สังเกตพฤติกรรมการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรม	ผ่าน ไม่ผ่าน
4.	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ดี พอใช้ ปรับปรุง

แบบประเมินการตอบคำถาม

เกณฑ์การให้คะแนน ดี ให้ 2 คะแนน พอใช้ ให้ 1 คะแนน ควรปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินทุกรายการต้องได้ 1 ขึ้นไป

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนน				สรุป	
		1 (2)	2 (2)	3 (2)	รวม (6)	ผ่าน	ไม่ผ่าน

การพิจารณาการให้คะแนน

1. ความสนใจในการตอบคำถาม
2. ตอบคำถามได้ถูกต้อง
3. การแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

คะแนนรวมพฤติกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หรือ 3 คะแนนขึ้นไป

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน

นายประกาศิต ฝาระนัตร์

...../...../.....

แบบประเมินใบงาน “การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน”

เกณฑ์การให้คะแนน ดี ให้ 2 คะแนน พอใช้ ให้ 1 คะแนน ควรปรับปรุง ให้ 0 คะแนน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนน				สรุป	
		(1) 2	(2) 2	(3) 2	รวม 6	ผ่าน	ไม่ผ่าน

การพิจารณาการให้คะแนน

(1) ความถูกต้องของการตอบคำถาม

(2) ความเรียบร้อยของชิ้นงาน เช่น ลายมือ ความสะอาด

(3) ตรงต่อเวลา

หมายเหตุ คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 หรือ 3 คะแนนขึ้นไป

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน

นายประกาศิต ผาเรนทร์

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรม

ชื่อ - นามสกุล เลขที่ ชั้น

เกณฑ์การให้คะแนน เป็นประจำ ให้ 3 คะแนน บางครั้ง ให้ 2 คะแนน
 น้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน ไม่ทำเลย ให้ 0 คะแนน
 เกณฑ์การประเมิน การผ่านการประเมินทุกรายการต้องได้ 0 ขึ้นไป

ที่	รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติคะแนน			
		3	2	1	0
1.	มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม				
2.	กระตือรือร้นในการตอบคำถาม				
3.	แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์				
4.	สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน				
5.	มีการจดบันทึกเนื้อหาที่เรียนรู้				
รวม					
คะแนนรวม (15)					
ร้อยละ					

หมายเหตุ คะแนนรวมพฤติกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ผ่าน
 คะแนนรวมพฤติกรรมน้อยกว่าร้อยละ 50 ไม่ผ่าน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน
 นายประกาศิต ผาชนะบุตร
/...../.....

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ - นามสกุล	คุณลักษณะอันพึงประสงค์				รวมคะแนน (12)	ระดับ คุณภาพ
		4.1	6.1	6.2	7.2		

เกณฑ์การให้คะแนน	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	3 คะแนน
	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	2 คะแนน
	ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	ช่วงคะแนน 9 – 12	ระดับ ดี
	ช่วงคะแนน 5 – 8	ระดับ พอใช้
	ช่วงคะแนน 1 – 4	ระดับ ปรับปรุง

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน
 นายประกาศิต ฝาระนัตร
/...../.....

ภาคผนวก ข สื่อการสอน

ตัวอย่างใบงาน

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีสุนัขจิ้งจอกตัวหนึ่งกำลังหิวโซ มันเห็นขนมปังและชิ้นเนื้อที่คนเลี้ยงแกะทิ้งไว้ในโพรงต้นโอ๊ค มันย่องเข้าไปในโพรงและกินอาหารอย่างเอร็ดอร่อยจนอ้วนหนาสำราญ เมื่อมันกินเสร็จและอ้วนมากเต็มพุง มันไม่สามารถออกไปจากโพรงได้ มันเริ่มร้องครวญครางเพราะน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น มีเจ้าสุนัขจิ้งจอกอีกตัวหนึ่งซึ่งเดินผ่านมาและได้ยินเสียงร้องครวญครางเลยจึงได้เข้าไปดูใกล้ ๆ และสอบถามถึงสาเหตุที่มันร้อง เมื่อรู้ถึงสาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น มันจึงพูดต่อเจ้าหมาจิ้งจอกตัวที่ติดอยู่ในโพรงต้นโอ๊คว่า "เจ้าคงต้องอยู่ตรงนั้นแหละเพื่อนแอ้อยจนกระทั่งร่างกายของเจ้าจะกลับคืนสู่สภาพปกติเหมือนที่เจ้าเคยทานเข้าไป แล้วเจ้าจึงจะคลานออกมาได้โดยง่าย"

สุนัขจิ้งจอกจอมตะกละ

✓ **ข้อคิดที่ได้จากนิทาน**
"ความละโมภโลภมาก
ย่อมนำทุกข์มาให้"

ตั้งคำถาม 5 W 1 H

- ใคร :
ทำอะไร :
ที่ไหน :
เมื่อไหร่ :
อย่างไร :
ทำไม :

สรุปการตั้งคำถาม

ลองพาดหัวข่าว :

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่ ชั้น

ตัวอย่างใบงาน

ตั้งคำถามจากบทอ่าน

ใคร ?

ทำอะไร ?

ที่ไหน ?

เมื่อไหร่ ?

อย่างไร ?

ทำไม ?

สรุปการตั้งคำถาม

ชื่อ - นามสกุล..... เลขที่ ชั้น

ตัวอย่างใบความรู้

จับไข้เพอร์รอตตัวร่ายฆ่าชิงทองผู้โดยสาร โซเชียลแซร์ภาพจนมุมมหาสารคาม

จับไข้เพอร์รอตตัวร่ายฆ่าชิงทองผู้โดยสาร 56 บนรถ ชิงสร้อยคอ
ทองคำ หนักบดานกระต้อมกลางทุ่งนา จ.มหาสารคาม สารภาพเสพยาบ้าก่อนลงมือ เผยจับได้
เร็วเพราะโซเชียลช่วยแซร์

(ที่มา: จับไข้เพอร์รอตตัวร่ายฆ่าชิงทองผู้โดยสาร, 2559: หน้า 1)

คุก 2 ปี รองผู้การชลบุรี รวมพวก 4 คน ไม่รอลงอาญา

พาดหัวข่าว

ศาล จ.พิจิตร พิพากษาจำคุกรองผู้การฯ คนดัง จ.ชลบุรี 2 ปี กับพวกรวม 4
คนฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หลังจับสมาชิกชมรมเพื่อนช่วยเพื่อนตำรวจยึดข้อหา
ฉ้อโกงแสดงตนเป็นตำรวจ และร่วมกันเรียโร โสภณแจ่มมือ แดงขาวโดยไม่มีความคิด
เมื่อเวลา 10.00 น. วันที่ 29 ก.ย.59 ที่ศาลพิทย บัลลังก์ 14 ซึ่งได้มีการนัด
ฟังคำพิพากษาคดี ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการจับกุม โดยมีผู้ต้องหาเป็นเจ้าหน้าที่
ตำรวจ สก.แหลมฉบัง 14 นาย ประกอบด้วย จำเลยที่ 1 พ.ต.อ.ศักดิ์ศรี เพ็ญพนิช
ผกก.ปัจจุบันเป็น รอง ผบก.ภ.จว.ชลบุรี จำเลยที่ 2 พ.ต.ท.พิษณุ เพ็งเดือน รอง
ผกก.ป.ตำแหน่งขณะเกิดเหตุ จำเลยที่ 3 พ.ต.ท.ธราเทพ ตูพานิช รอง ผกก.สอบสวน
จำเลยที่ 4 พ.ต.ท.อรุณพร กลั่นเรืองแสง สว.สส.สก.จำเลยที่ 5 ร.ต.อ.เฉลิมชัย
ประสิทธิ์กุลไพศาล รอง สว.สส. จำเลยที่ 6 ร.ต.อ.ยุทธนา ประสพสุขมั่งดี รอง สว.ป.
จำเลยที่ 7 ร.ต.อ.วิทยา นิตยสุข รอง สว.ป. จำเลยที่ 8 ร.ต.ด.ศิริชัย ทองแสง รอง
สว.ป. จำเลยที่ 9 ด.ต.สมชาย เทียนแจ่ม จำเลยที่ 10 ด.ต.เสกสรรค์ ธรรมนิติเวช
จำเลยที่ 11 ด.ต.อานนท์ เจริญนาน จำเลยที่ 12 ด.ต.ณอม ศิริภูธร จำเลยที่ 13 ส.
ต.อ.ธีรธกาส ชุมพล และจำเลยที่ 14 ส.ต.อ.ทรงพล สุภานันท์ ทั้งหมดเป็น
เจ้าหน้าที่ตำรวจ สก.แหลมฉบัง

โดยศาลได้อ่านคำพิพากษาให้จำคุกจำเลย จำนวน 4 นาย คนละ 2 ปี โดยไม่ รอลง
อาญา ประกอบด้วย จำเลยที่ 1 พ.ต.อ.ศักดิ์ศรี จำเลยที่ 4 พ.ต.ท.อรุณพร จำเลยที่
6 ร.ต.อ.ยุทธนา จำเลยที่ 7 ร.ต.อ.วิทยา ส่วนจำเลยอีก 10 นายศาลได้มี คำพิพากษา
ยกฟ้อง หลังจากอ่านคำพิพากษาแล้ว จำเลยทั้ง 4 คน ได้ขอใช้ตำแหน่งประกัน
ตนเอง เพื่อต่อสู้คดีในชั้นอุทธรณ์

สำหรับคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 ธ.ค. 56 โดยเจ้าหน้าที่ตร.สก.แหลมฉบัง โดย
พ.ต.อ.ศักดิ์ศรี ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่ง ผกก.สก.แหลมฉบัง ได้ทำการแถลงข่าว
จับกุมสมาชิกชมรมเพื่อนช่วยเพื่อนตำรวจแห่งชาติ จำนวน 4 คน ประกอบด้วย
1. นายมนตรี ศรีศิลป์สำราญ 2. นายอำนาจ คงอาจหาญ 3. นายเอก เทียนทอง และ
4.นางศิริรัตน์ หงส์โต ที่ได้ออกจำหน่ายบัตรงานกิจกรรมคอนเสิร์ตเผยแพร่ลิขสิทธิ์

เนื้อเรื่อง

ตัวอย่างข่าวหน้าหนึ่ง

ไทยรัฐ วันที่ 27 กรกฎาคม 2562

ฟันที่เคี้ยวคาบ น็อกพิธา หลุนนายกฯ

วันเดียว "พิธา" โดน 2 เคาะ
รอน.รับคำร้องปมถือหุ้นไอทีวี พ่วง
มติ 7 ต่อ 2 สั่งหยุดปฏิบัติหน้าที่ สส.
ซึ่งเป็นอุปสรรคต่องานสำคัญของ
รัฐบาล ที่ประชุมรัฐสภาถอนคำ
คว่ำเคียว 8 ชั่วโมงครึ่ง ★ มีเดียทีวี ๑

ทิวเขี้ยว
เบบส.จับมั่ว
พินิจฯ 100 ล้าน
ไม่ผิด 100 ล้าน
★ มีเดียทีวี ๑

**ส่งฟ้องแล้ว
แฉนางพิช
ฟ่วงอึกคึก
กับหมายพิช
สาวกถือ**
อัยการยื่นฟ้องศาล
คดีแรก "แฉนาง พิชยา
ใน" 100 ล้าน, 100 ล้าน
★ มีเดียทีวี ๑

**4พ่อแม่ลูก
หนีใหม่รัก
ทิ้งจากกัน 4
ลูกนอนใจ
ลาย 2-4 เจ็บ 2**
โพนตกใหม่กลาง
ศึกทหารโปสน 5 ขึ้น
บ้านทำป๊ายโพนนา
โนฮอ ★ มีเดียทีวี ๑

**นคร 3,264 ราย
สามทนี่ 3 พันล.**
พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา
ประกาศความคืบหน้า
การขึ้นเครื่องใน 4 ภูมิภาค
★ มีเดียทีวี ๑

**ม็อบสันเกิด
สาปแช่ง
ณาปนกิจสว.**
ม็อบสันเกิด
สาปแช่ง
ณาปนกิจสว.
★ มีเดียทีวี ๑

**ม็อบต่งคำกลกค.ค.
ปลุกต่อสู้ทุกรูปแบบ**
ม็อบต่งคำกลกค.ค.
ปลุกต่อสู้ทุกรูปแบบ
★ มีเดียทีวี ๑

**ส.ป.น.จับ
กลุ่มคน
กลุ่มคน
กลุ่มคน**
ส.ป.น.จับ
กลุ่มคน
กลุ่มคน
กลุ่มคน
★ มีเดียทีวี ๑

ห้องเรียนออนไลน์

ภาคผนวก ค กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

นักเรียนมีอิสระทางความคิด สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ได้ในชั้นเรียน

สื่อการสอน โสตทัศนูปกรณ์มีความทันสมัย เราใจผู้เรียนให้เกิดความสนใจต่อเนื้อหา
พร้อมทั้งใส่ใจนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องของนักเรียน

เปลี่ยน ครู เป็น โค้ช นักเรียนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ
และกำกับชั้นเรียน ภายใต้ข้อตกลงที่ทำร่วมกัน พร้อมทั้งยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน

นักเรียนมีความกล้าแสดงออก แสดงผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน
เสริมสร้างทักษะการพูดในที่ชุมชนให้กับนักเรียน

ภาคผนวก ง ผลงานครู

นักเรียนได้รับเกียรติบัตรเข้าร่วมการแข่งขัน
การเขียนเรียงความประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย
จาก นายราชนันท์ ชื่นหั่ว ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขัน
การพูดสุนทรพจน์ในหัวข้อ เยาวชนไทยรักสถาบัน รอบชิงชนะเลิศ
โดย กอ.รมน. จังหวัดหนองคาย
ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย

กิจกรรม PLC และ Lesson Study
ภายใต้การบูรณาการโครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)

ครูผู้ฝึกสอนนักเรียน เข้าร่วมการแข่งขันแต่งคำประพันธ์ เฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง
รางวัลชนะเลิศ ระดับจังหวัดหนองคาย
โดย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดหนองคาย

เกียรติบัตร

ภาคผนวก จ ประวัติผู้ศึกษา

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายประกาศิต ผาระนัตร
วัน / เดือน / ปีเกิด	11 พฤศจิกายน 2542
ภูมิลำเนา	27 หมู่ 8 ตำบลค่ายบกหวาน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43100
หมายเลขโทรศัพท์	063 – 365 - 3362
ประวัติการศึกษา	
ประถมศึกษา	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14
มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14
มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14
ปริญญาตรี	สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
ปัจจุบัน	กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

จดหมายข่าว

ฉบับที่ 1 ปีที่ 1 ลงวันที่ 9 กรกฎาคม 2566

ดีกรี เกียรตินิยมอันดับ 1
เฮลั่น "ลูกชายโตน" จบ ป.ตรี ศศ.บ.
มรภ.อด. เจ้าตัวเมฆ จบแบบงงๆ

ครูไม่ได้อยู่เพียงในห้อง
ต้องสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่

ประเด็นเด็ด ! ครูหนุ่ม ประกาศ ฆาระนัต

เจาะลึกทุกเรื่องราว ของครูผู้สู้ชีวิต
ที่มากด้วยความรู้ ความสามารถ
เจ้าตัวเปิดใจ พร้อมรับใช้ประชาชน

ศน. ประทับใจ ให้คำชี้แนะ

★ 30 มิถุนายน 2566 คึกขานิตศกั ศคจ. หนองคาย
เทศบาลเมืองหนองคาย ลงพื้นที่ทำกิจกรรม PLC และ
LESSON STUDY โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย
ภายใต้การบูรณาการโครงการ INNOVATION FOR
THAI EDUCATION (IFTE) ครั้งที่ 1

" ลูกเสือรำลึก มหาธีรราชเจ้า "

★ 5 กรกฎาคม 2566 โรงเรียนเซนต์ปอลหนองคาย
จัดพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนามลูกเสือเนตรนารี
เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ

สอนแล้ว

สอนอยู่

สอนต่อ

ป.บัณฑิต จิตอาสา พัฒนาท้องถิ่น

★ 9 กรกฎาคม 2566 นักศึกษา ป.บัณฑิต สาขาวิชาชีพ
ครู มร.ภ.เลย ลงพื้นที่ปลูกป่า สร้างพื้นที่สีเขียวให้คนใน
ท้องถิ่น ณ อุทยานนางาม อำเภอหนองหิน จังหวัดเลย